

Rechtbank van eerste aanleg te Gent, vonnis van 26 februari 2009

Erkenning – Marokkaanse huwelijksakte – Schijnhuwelijk – Internationale bevoegdheid – Artikel 23 WIPR – Overgangsrecht – Artikel 126, § 2 WIPR – Formele voorwaarden – Artikelen 31, § 1 iuncto artikel 27, § 1 WIPR – Normaal toepasselijk recht – Artikelen 18 en 21 WIPR – Grondvoorwaarden – Artikel 46, eerste lid WIPR – Distributieve toepassing van de leges patriae – Artikel 146bis BW

Reconnaissance – Acte de mariage marocain – Mariage blanc – Compétence internationale – L'article 23 du CDIP – Droit transitoire – L'article 126, § 2 du CDIP – Les conditions de forme – L'article 31, § 1 iuncto l'article 27, § 1 du CDIP – Droit applicable normal – Les articles 18 et 21 du CDIP – Les conditions de fond – L'article 46, premier alinéa du CDIP – L'application distributive des leges patriae – L'article 146bis Cc

A.R. 07/966/A

Vonnis

In de zaak van:

M.S., kelner, wonende te 9000 Gent, toegelaten tot de kosteloze rechtsbijstand bij beslissing van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent dd. 8 maart 2007 (PO nr. 0700088)

eiser,

vertegenwoordigd door Mr. Kristof Gheysen, advocaat te 9000 Gent, Tennisbaanstraat 38

tegen:

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de Stad Gent, met kantoor in het stadhuis te 9000 Gent, Botermarkt 1 en burelen te 9000 Gent, Woodrow Wilsonplein 1

verweerder,

vertegenwoordigd door Mr. Patrick Devers, advocaat te 9000 Gent, Kouter 71-72

vonnist de rechtbank als volgt.

De partijen werden gehoord op de openbare terechtzitting van 15 januari 2009.

De stukken werden ingezien, inzonderheid:

- de dagvaarding van 9 maart 2007;
- de schriftelijke adviezen van het openbaar ministerie dat door eerste substituut-procureur des Konings Guy Baesen werd neergelegd ter terechtzittingen van 23 oktober 2008 en 15 januari 2009.

De verweerder heeft tijdig gerepliceerd op dit advies van 15 januari 2009 en de zaak werd in beraad genomen ter terechtzitting van 29 januari 2009.

I. De feiten

De eiser heeft de Belgische nationaliteit en is van Tunesische origine. Mevrouw H. El H. heeft de Marokkaanse nationaliteit. Zij huwden te Berkane (Marokko) op 19 mei 2006.

De eiser heeft deze Marokkaanse huwelijksakte aangeboden bij de ambtenaar van de burgerlijke stand te Gent ter overschrijving ervan in de registers van de burgerlijke stand.

Bij beslissing meegedeeld op 6 februari 2007 werd de gevraagde overschrijving door voormelde ambtenaar geweigerd.

De verweerder weigert de overschrijving van het huwelijk en stelt dat de partijen een schijnhuwelijk hebben aangegaan gelet op de tegenstrijdigheden, onduidelijkheden en onwetendheden die uit het gevoerde onderzoek naar voor kwamen.

De eis van M.S. - ingeleid bij dagvaarding van 9 maart 2007 en aangepast bij conclusie - strekt ertoe de ambtenaar van de burgerlijke stand van de Stad Gent te verplichten tot de overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de betreffende Marokkaanse huwelijksakte van 19 mei 2006.

De verweerder betwist deze vordering.

II. De ontvankelijkheid van de vordering

In zijn conclusie neergelegd op 19 februari 2008 werpt de verweerder een exceptie van onbevoegdheid en onontvankelijkheid op.

De eiser dagvaardde de verweerder voor de voorzitter in kort geding. Conform art. 23 § 1 en 2 WIPR is de bevoegde rechtbank de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de verweerder. Terecht werd aldus de rechtbank van eerste aanleg te Gent gevat. Door de verwijzing van de voorzitter van de rechtbank conform art. 88 § 2 Ger.W. naar de derde kamer van deze rechtbank werd de interne bevoegdheidsverdeling gerespecteerd. Deze rechtbank is aldus bevoegd om over deze zaak te oordelen.

Dat de eiser ervoor gekozen heeft om zijn vordering in te leiden bij dagvaardingsexploot in plaats van bij eenzijdig verzoekschrift (zoals voorzien in art. 23 § 3 WIPR) maakt zijn vordering niet onontvankelijk (zie Cass. 1 oktober 1990, *Arr. Cass.* 1990-91, 111).

III. Beoordeling ten gronde

1. De erkenningsregels volgens het WIPR

Overeenkomstig art. 126 § 2 WIPR zijn de artikelen van het WIPR betreffende de uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten van toepassing op de beslissingen en akten die na de inwerkingtreding van deze wet tot stand zijn gekomen, met name 1 oktober 2004. Aangezien de vreemde huwelijksakte dateert van 19 mei 2006 dienen de regels uit het wetboek IPR inzake erkenning van vreemde akten te worden toegepast.

Overeenkomstig art. 31 § 1 WIPR kan een buitenlandse authentieke akte van de burgerlijke stand slechts worden overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand na onderzoek van de voorwaarden bedoeld in art. 27 § 1 WIPR. Deze bepaling stelt dat een buitenlandse authentieke akte in België wordt erkend indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld overeenkomstig het krachtens het WIPR toepasselijk recht, en meer bepaald met inachtneming van de artikelen 18 en 21 WIPR.

Nog volgens art. 27 moet de akte voldoen aan de voorwaarden die volgens het recht van de Staat waar zij is opgesteld, nodig zijn voor haar echtheid. Voor zover nodig is art. 24 van toepassing. Art. 30 vereist de legalisatie van de voor te leggen authentieke akten. In casu worden door de partijen kopieën voorgelegd van de te erkennen huwelijksakte. Uit deze kopieën kan worden afgeleid dat de huwelijksakte naar behoren werd gelegaliseerd door de Belgische consul te Rabat. De rechtbank acht zich hiermee voldoende voorgelicht.

2. Het normaal toepasselijke recht en de artikelen 18 en 21 WIPR

Nu aan de formele vereisten is voldaan, onderzoekt de rechtbank het normaal toepasselijke recht.

Om te huwen geldt de distributieve verwijzingsregel van art. 46, 1° lid WIPR: de voorwaarden voor de geldigheid worden voor elke echtgenoot beheerst door het recht van de staat waarvan hij -bij de huwelijksvoltrekking -de nationaliteit heeft. In casu betekent dit dat de Belgische wet op de eiser van toepassing was en de Marokkaanse wet op mevrouw H. El H..

Art. 18 WIPR verhindert dat de normaal toepasselijke wet wordt omzeild. In casu zijn er naar het oordeel van de rechtbank geen redenen om aan te nemen dat de partijen de normaal toepasselijke wet hebben omzeild. Er zijn geen redenen om te stellen dat partijen niet konden of mochten huwen in Marokko. Zij hadden wel degelijk een band met dat land: immers mevrouw El H. had haar verblijfplaats in Marokko en had tevens de Marokkaanse nationaliteit. Om die redenen gaat de rechtbank niet in op de vraag van de verweerder om de eiser te verplichten stukken voor te leggen van een visumaanvraag door mevrouw El H. (met het oog op het aangaan van een huwelijk in België).

Art. 21 WIPR verbiedt dat een bepaling uit het aangewezen recht zou worden toegepast als het resultaat van de toepassing van deze regel kennelijk onverenigbaar zou zijn met de Belgische openbare orde. In casu wordt niet aangetoond welke toepasselijke bepaling van vreemd recht strijdig zou zijn met de Belgische openbare orde.

3. De beoordeling van de bewijselementen verzameld door de stad Gent, DVZ en de ambassade van België in Marokko

De verweerder weigert in se de erkenning van het vreemde huwelijk wegens strijdigheid met art. 146*bis* BW, een bepaling uit het toepasselijk Belgisch recht, stellende dat er geen huwelijk is wanneer uit het geheel van de omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet is gericht op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat verbonden is aan de staat van gehuwde.

De bewijslast voor de veinzing rust bij de ambtenaar van de burgerlijke stand die de erkenning van het vreemde huwelijk weigert.

In de beslissing van de verweerder tot weigering van de erkenning van de huwelijksakte - meegedeeld bij brief van 6 februari 2007 - beperkt de ambtenaar van de burgerlijke stand er zich enkel toe te verwijzen naar het interview van de cel schijnhuwelijken en het advies van de ambassade te Casablanca en vervolgens citeert hij de bepalingen van de artikelen 31 § 1, 27 § 1, 18 en 21 WIPR (stuk 1 verweerder).

Aan de zijde van de eiser voerde de cel schijnhuwelijken van de verweerder op 23 augustus 2006 een interview uit.

In dit interview stelde de eiser over zijn kennismaking met mevrouw El H.:

- dat hij gehuwd was in Marokko, eind april 2006;

- dat hij mevrouw El H. had leren kennen in Marokko in de zomer van 2003 toen hij er twee weken verbleven had; het bleef toen bij een vriendschappelijke relatie;
- dat hij haar familie (haar oom M.B. en haar tante N. B. M. die in de Overpoortstraat een restaurant uitbaten) kende;
- dat hij na de zomervakantie in 2003 met haar in telefonisch contact is gebleven (ze hadden een telefeqwelatie en ze belden zo om de 2 à 3 dagen); ook met haar familie bleef hij in contact;
- dat hij in 2006 tweemaal naar Marokko is terug gekeerd vlak na elkaar; nadat ze het al telefonisch hadden besproken vroeg hij haar de eerste maal ten huwelijk en ging zij onmiddellijk akkoord; de tweede keer is hij teruggekeerd om te huwen eind april 2006;
- dat hij toestemming om te huwen heeft gevraagd aan de grootvader (die een soort 'hoederecht' over haar heeft) en de moeder van mevrouw, die G.M. heet; met haar vader zou mevrouw El H. zelf geen contact meer hebben;

Omtrent de huwelijksviering stelde hij:

- dat ze een klein huwelijksfeest hebben gegeven met de familie waarop de trouwringen werden uitgewisseld, maar dat hij zijn trouwring nooit draagt aangezien hij in een restaurant werkt;
- dat ze waarschijnlijk nog een groot feest gaan geven in België, Marokko of in Tunesië;
- dat zijn moeder op de hoogte is van het huwelijk, maar dat ze in Marokko niet aanwezig was; ook twee broers en drie zussen van hem weten dat hij getrouwd is;
- dat de vader van mevrouw aanwezig was (gelet op wat hij hoger stelde, bedoelde hij hier waarschijnlijk de grootvader zoals vermeld in zijn verhoor door de politie op 2 april 2007);
- dat ze later nog op huwelijksreis zouden vertrekken, maar dat ze toen daar wel naar zee geweest zijn (hij was er toen 2 weken);
- dat ze later kinderen willen.

Op het ogenblik van het interview - 23 augustus 2006 - was de eiser nog niet teruggekeerd naar Marokko aangezien hij juist een nieuwe job had (restaurant Giardino Di Roma) en niet makkelijk verlof kon krijgen, maar stelde hij dat hij regelmatig telefoneerde met zijn echtgenote.

Omtrent zijn echtgenote wist de eiser nog te vermelden dat haar grootmoeder in België verblijft, bij haar tante, dat ze ook nog een oom heeft in Duitsland, dat zijn echtgenote nooit gehuwd was en geen kinderen heeft, niet werkt maar gestudeerd heeft voor kapster. Hij kon ook haar geboortedatum en -plaats geven (23 november 1985 te Fèz).

De eiser vertelde vervolgens over zijn vorig huwelijk (met een Belgische echtgenote) en zijn kind uit dit huwelijk. Met zijn dochtertje is hij naar Tunesië op reis gegaan aangezien ze al 3,5 jaar haar familie in Tunesië niet had gezien. Als het kan, gaat hij elk jaar op vakantie naar Tunesië.

Omtrent het feit dat een mevrouw El H. (en haar 2 kinderen) op zijn adres ingeschreven heeft gestaan, stelt hij dat die mevrouw (een vriendin van hem) uit haar woonst was gezet en hij haar wou helpen. Dit gegeven wordt bevestigd door voorlegging van de beslissing van de vrederechter en de documenten tot uithuiszetting. Naderhand zou mevrouw El H. bij haar zus gaan wonen zijn en nadien zou ze een eigen woonst gevonden hebben. Naar het oordeel van de rechtbank komt dit verhaal geloofwaardig over.

Op verzoek van het openbaar ministerie werd op 2 april 2007 door de Unit Meprosch van de politie Gent ook een verhoor afgenomen van de eiser. Dit verhoor stemt grotendeels overeen met het interview van de eiser bij de cel schijnhuwelijken.

Aan de zijde van mevrouw H. El H. werd op 5 januari 2007 een interview afgenomen door het personeel van de ambassade van Casablanca (zie administratief dossier verweerder). Vooreerst heeft de rechtbank vragen bij de manier waarop een dergelijk interview wordt afgenomen en de maatregelen

ter bescherming van de rechten van de ondervraagde. Zo blijkt ondermeer niet in welke mate mevrouw El H. kennis had van de taal waarin het interview verliep en zij aldus op de hoogte was van de draagwijdte van het onderzoek. Mevrouw El H. heeft het zogenaamde interview evenmin ondertekend. De tekst is in telegramstijl opgesteld, en bevat noch vraag van de interviewer noch antwoord van de geïnterviewde.

Op die manier heeft de rechtbank geen enkel referentiepunt om de verklaringen van de eiser te toetsen op beweerde tegenstrijdigheden met de verklaring van zijn echtgenote. Nu de echtgenoten nooit samengewoond hebben in België - gelet op de weigering van de Dienst Vreemdelingenzaken om een visum gezinshereniging af te leveren aan mevrouw El H. - zijn de verklaringen van partijen nochtans de enige elementen van bewijs waarover de rechtbank beschikt.

De rechtbank wordt in haar visie gesteund door het openbaar ministerie dat besliste geen procedure tot nietigverklaring te starten en in de huidige procedure adviseerde pro erkenning van het Marokkaanse huwelijk. Terecht stelde het openbaar ministerie dat op het ogenblik van de weigeringsbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand onderzoek naar ondermeer de samenwoning onmogelijk kon gebeuren, gelet op de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken om geen visum uit te reiken. Dat mevrouw El H. nog geprobeerd heeft om naar België te komen, blijkt uit de brief van het consulaat-generaal van België te Casablanca van 4 januari 2007 omtrent haar visumaanvraag (stuk 0 eiser).

Nu geen duidelijke bewijzen voorliggen dat het huwelijk van de eiser met H. El H. niet gericht is op het creëren van een duurzame levensgemeenschap, komt de vordering van de eiser gegrond voor.

III. De gerechtskosten

1. de dagvaardingskosten

Gezien de eiser ervoor geopteerd heeft de verweerder te dagvaarden, in plaats van een eenzijdig verzoekschrift neer te leggen conform artikel 23 WIPR, dienen de meerkosten van deze rechtsingang bij dagvaarding ten zijne laste te blijven. Enkel het rolrecht ad €82,00 (in debet) dient ten laste van de verweerder te worden gelegd.

2. de rechtsplegingsvergoeding

De rechtsplegingsvergoeding is een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en de erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij (artikel 1022, lid 1 GerW.). Ter zake zijn de beide partijen vertegenwoordigd door een advocaat.

De eiser dient als de in het gelijk gestelde partij te worden beschouwd, aan wie een rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is.

De eiser vordert een rechtsplegingsvergoeding van €1.200 (basistarief voor niet in geld waardeerbare zaken).

De verweerder stelt slechts te kunnen veroordeeld worden tot betaling van het minimumtarief van de rechtsplegingsvergoeding van €75 gezien huidige zaak geenszins een complexe juridische materie is en de opdracht van de verweerder ter zake delicaat en moeilijk is.

Bij de beoordeling van een dergelijk verzoek tot vermindering houdt de rechtbank rekening met de financiële draagkracht van de verliezende partij, de complexiteit van de zaak, de contractueel bepaalde vergoedingen voor de in het gelijk gestelde partij en het kennelijk onredelijk karakter van de situatie (artikel 1022, lid 3 GerW.).

De rechtbank is van oordeel dat geen van deze omstandigheden in casu aanwezig zijn, zodat het basistarief van €1.200 dient toegekend.

**OP DEZE GRONDEN,
DE RECHTBANK, op tegenspraak,**

met inachtneming van de artikelen 2 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtzaken en het advies van het openbaar ministerie, met de artikelen 18, 21, 27 en 31 WIPR
Verklaart de vordering van de eiser ontvankelijk en gegrond.

Beveelt de verweerder over te gaan tot overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de stad Gent van de huwelijksakte afgesloten op 19 mei 2006 te Berkane (Marokko) met nummer 384, folio 342, repertoire 01/52 tussen M.M. S. (° (Tunesië) op 2 maart 1976) en H. EL H. (° (Marokko), 23 november 1985).

Verwijst de verweerder in de betaling van het rolrecht van deze procedure dat werd voorgeschoten door de eiser ad €82,00 (in debet) evenals tot de rechtsplegingsvergoeding van €1.200 toekomend aan de eiser.

Laat de dagvaardingskosten ad €89,99 (in debet) ten laste van de eiser.

Aldus, behandeld en uitgesproken in tegenwoordigheid van eerste substituut-procureur des Konings Guy Baesen in de openbare terechtzitting van de derde burgerlijke kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent op zesentwintig februari tweeduizend en negen.

Heeft de zaak volledig behandeld en erover geoordeeld:

alleensprekend rechter Katrien De Wilde bijgestaan door griffier Rita De Coninck

